

Pankreatitt - Akutt, observasjoner og tiltak

D38261

Utgave:
3.00Gjelder fra:
24.08.2023

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

- Kvalitetssikre observasjoner, tiltak og behandling til pasienter med akutt pancreatitt
- Forebygge komplikasjoner, redusere liggetid og bidra til økt pasienttilfredshet

Ansvar/målgruppe

- Helsepersonell

Handling

Bruk aktuell divisjonsprosedyre for Øyeblikkelig hjelp – rutiner ved innleggelse sengepost. Pasienter med alvorlig akutt pankreatitt bør som regel observeres i intensivsenhet.

- Observer pasienten: Bruk aktuell divisjonsprosedyre for standard for observasjon av pasient
- Registrer vitale parametre hyppig, i samråd med lege, følg prosedyre [NEWS2 - Ansvar og gjennomføring](#)
- Administrer forordnet væske- og elektrolyttbehandling
- Overvåk blodsukkernivå
- Legge urinkateter. Vurdere eventuelt timediurese. Mål: 0,5 - 1 ml/kg/time, etter forordning.
- Måle drikke og diurese
- Måle og registrere vekt etter leges forordning
- Administrer smertelindring og kvalmestillende etter forordning
- Observer og dokumenter bukstatus og tegn til ileus
- Kartlegg kliniske tegn på gallestase; ikterus, mørkebrun urin og kittfarget, fettaktig avføring
- Ved alkoholindusert pancreatitt: Bruk aktuell divisjonsprosedyre for behandling av abstinens og alkoholisk delir.
- Mobilisere pasienten etter tilstand
- Reguler oral ernæring etter pasientens allmenntilstand, alvorlighetsgrad og smerter ved matinntak. Start med klar væske og gå gradvis over til fettfattig kost og normal kost, se [Pasientinformasjon - Kostråd, fettreduert kost](#).
- Gå igjennom pasientinformasjon: [Akutt betennelse i bukspyttkjertelen](#) (1)
- Etter 48 timer, vurderer i samråd med lege nedleggelse av [Nasogastrisk ernæringssonde: nedlegging](#) og [Sondeernæring - Oppstart og administrering, voksne](#) dersom pasienten har en alvorlig pancreatitt og ikke er i stand til å spise
- Parenteral ernæring vurderes hvis pasienten ikke tolererer enteral ernæring
- Dokumenter i DIPS, bruk [VBP Pankreatitt, akutt](#)

Utgave: 3.00	Pankreatitt - Akutt, observasjoner og tiltak	D38261 Side 2 av 2
-----------------	---	-----------------------

Ved utreise

- Avklar med lege eventuelle resepter og sykmelding
- Ved alkoholindusert pancreatitt bør pasienten informeres om viktigheten med avhold fra alkohol i fremtiden, og hvilke konsekvenser videre inntak av alkohol kan ha for helsetilstanden
- Ved nekrotisk pancreatitt kan det være aktuelt å anbefale fettredusert kost, se [Pasientinformasjon - Kostråd, fettredusert kost](#)
- Avklar kontroll i samråd med lege

Referanser

SI/15.06-07	KDS - Klinisk dokumentasjon av sykepleie
SI/17.07-15	Sondeernæring - Oppstart og administrering, voksne
SI/17.27-17	NEWS2 - Ansvar og gjennomføring
SI/17.28.03.07.02-06	Pasientinformasjon - Kostråd, fettredusert kost
SI/17.32-64	VBP Pankreatitt, akutt
SI/17.34-01	Nasogastrisk ernæringssonde: nedlegging

Eksterne referanser

1. Norsk Helseinformatikk. Akutt betennelse i bukspyttkjertelen [Internett]. [oppdatert 13. jan 2023; hentet 10. feb 2023]. Tilgjengelig fra: <https://nhi.no/sykdommer/magetarm/bukspyttkjertel/bukspyttkjertelbetennelse-akutt/?rel=copylink>
2. Vega SS. Management of acute pancreatitis. UpToDate [database]. Waltham, MA: UpToDate, Inc. [oppdatert 26. sep 2022; hentet 10. feb 2023]. Tilgjengelig fra: <https://www.uptodate.com/contents/5633>
3. Norsk Elektronisk Legehåndbok. Pankreatitt, akutt [Internett]. [oppdatert 13. jan 2023; hentet 10. feb 2023]. Tilgjengelig fra: <https://legehandboka.no/handboken/kliniske-kapitler/magetarm/tilstander-og-sykdommer/bukspyttkjertel/pankreatitt-akutt>